

* ધોરણ 10 વિજ્ઞાન *

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ મુદ્દાઓ	અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષ માટે બાદ કરેલ મુદ્દાઓ	રિમાર્ક્સ
1	રાસાયણિક પ્રક્રિયાઓ અને સમીકરણો	રાસાયણિક સમીકરણો, રાસાયણિક પ્રક્રિયાના પ્રકારો, વિસ્થાપન પ્રક્રિયાઓ	દ્વિવિસ્થાપન પ્રક્રિયા, રોજિંદા જીવનમાં ઓક્સિડેશનની પ્રક્રિયાની અસર, વિસ્થાપન પ્રક્રિયા અને તેની પ્રવૃત્તિ, ઉષ્માશોષક અને ઉષ્મા ક્ષેપક પ્રક્રિયા	
2	એસિડ, બેઇઝ અને ક્ષાર	એસિડ અને બેઇઝ ના રાસાયણિક ગુણધર્મોની સમજ, તમામ એસિડ અને બેઇઝમાં શું સમાનતા છે?, એસિડ અથવા બેઇઝ દ્રાવણ કેટલા પ્રબળ છે?, ક્ષાર વિશે વધુ (જાણકારી)	પ્રવૃત્તિઓ 2.1.1 થી 2.1.6 સુધી તમામ પ્રવૃત્તિ, 2.9 (HCl વાયુ ની બનાવટ) એસિડ બેઇઝ ના રાસાયણિક ગુણધર્મોની સમજ	
3	ઘાતુઓ અને અઘાતુઓ	ભૌતિક ગુણધર્મો, ઘાતુઓ અને અઘાતુઓ કેવી રીતે પ્રક્રિયા કરે છે?, ઘાતુઓની પ્રાપ્તિ	ઘાતુઓના રાસાયણિક ગુણધર્મો, આયનિક સંયોજનોના ગુણધર્મો, અયસ્કોની સમૃદ્ધિ, ક્ષારણ અને તેને અટકાવવાના ઉપાયો, ઘાતુ ઘાતુ અને અઘાતુ કેવી રીતે પ્રક્રિયા કરે છે? ઘાતુ શુદ્ધિકરણ	
4	કાર્બન અને તેના સંયોજનો	કાર્બનમાં બંધન-સહસંયોજક બંધ, કાર્બનનો સર્વતોમુખી સ્વભાવ, સાબુ અને પ્રક્ષાલકો	કાર્બન સંયોજનોના રાસાયણિક ગુણધર્મો, કાર્બન સંયોજનોના રાસાયણિક ગુણધર્મો, સમાનધર્મી શ્રેણી	
5	તત્વોનું આવર્તી વર્ગીકરણ	અવ્યવસ્થિત ને વ્યવસ્થિત કરવું-તત્વોના પ્રારંભિક પ્રયત્નો, અવ્યવસ્થિતમાંથી વ્યવસ્થિત કરવું-મેન્ડેલીફનું આવર્ત કોષ્ટક, અવ્યવસ્થિત માંથી વ્યવસ્થિત કરવું - આધુનિક આવર્ત કોષ્ટક	આધુનિક આવર્તકોષ્ટકમાં વલણ, મેન્ડેલીફના વર્ગીકરણની મર્યાદા	
6	જૈવિક ક્રિયાઓ	જૈવિક ક્રિયાઓ એટલે શું?, પોષણ, શ્વસન, વહન, ઉત્સર્જન	વનસ્પતિઓમાં વહન, વનસ્પતિઓમાં ઉત્સર્જન, માનવમાં વહન, હૃદય, ફેફસામાં ઓક્સિજનનો રુધિરમાં પ્રવેશ	
7	નિયંત્રણ અને સંકલન	પ્રાણીઓ-ચેતાતંત્ર, વનસ્પતિઓમાં સંકલન, પ્રાણીઓમાં અંતસ્ત્રાવો	વૃદ્ધિને કારણે હલન ચલન, પરાવર્તી ક્રિયા, ચેતાપેશી કેવી રીતે ક્રિયા કરે છે?	
8	સજીવો કેવી રીતે પ્રજનન કરે છે?	એકલ સજીવો દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી પ્રજનનની પદ્ધતિઓ, લિંગી પ્રજનન	શું સજીવો પૂર્ણ રૂપે પોતાની પ્રતિકૃતિનું સર્જન કરે છે?, ભિન્નતાનું મહત્વ, એકલ સજીવો દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી પ્રજનનની પદ્ધતિઓ	
9	આનુવંશિકતા અને ઉદવિકાસ	આનુવંશિકતા, ઉદવિકાસ, જાતિ નિર્માણ, ઉદવિકાસ અને વર્ગીકરણ	પ્રજનન દરમિયાન ભિન્નતાનું સંચય, ઉદ્વિકાસ એક દ્રષ્ટાંત/એક ઉદાહરણ, ઉદ્વિકાસને પ્રગતિને સમાન ન ગણવું, જાતિ નિર્માણ	

10	પ્રકાશ-પરાવર્તન અને વક્રીભવન	પ્રકાશનું પરાવર્તન, ગોળીય અરીસાઓ, પ્રકાશનું વક્રીભવન	પ્રકરણમાં રહેલા બધા જ દાખલાઓ, ગોળીય અરીસા વડે થતાં પરાવર્તન માટે સંજ્ઞા - પદ્ધતિ, ગોળીય અરીસા વડે રચાતા પ્રતિબિંબ, લેન્સ દ્વારા પ્રતિબિંબની રચના	
11	માનવ - આંખ અને રંગબેરંગી દ્રુનિયા	પ્રિઝમ વડે પ્રકાશનું વક્રીભવન, કાયના પ્રિઝમ વડે શ્વેત પ્રકાશનું વિભાજન, વાતાવરણીય વક્રીભવન, પ્રકાશનું પ્રકિર્ણન	માનવ આંખ, સમાવેશન-ક્ષમતા, દ્રષ્ટિ ની ખામીઓ અને તેનું નિવારણ, સૂર્યોદય અને સૂર્યાસ્ત સમયે સૂર્યનો રંગ, વાતાવરણીય વક્રીભવન, તારાઓનું ટમટમવું, પ્રકાશનું પ્રકીર્ણન, ટીન્ડલ અસર	
12	વિદ્યુત	વિદ્યુત પ્રવાહ અને પરિવહન, વિદ્યુત સ્થિતિમાન અને વિદ્યુતભારનો તફાવત, પરિપથ આકૃતિ, ઓહમનો નિયમ, વિદ્યુત પ્રવાહની તાપીય અસર, અવરોધકોના તંત્રનો અવરોધ	સુવાહકનો અવરોધ જેની પર આધાર રાખે છે તે પરિબળો અને તે સંગત દાખલા, વિદ્યુત પાવર, ઓહમ નો નિયમ	
13	વિદ્યુત પ્રવાહની ચુંબકીય અસરો	ચુંબકીય ક્ષેત્ર અને ક્ષેત્રરેખાઓ, ચુંબકીય ક્ષેત્રમાં મુકેલા વિદ્યુત પ્રવાહ ધારીત વાહક પર લાગતું બળ, વિદ્યુતચુંબકીય પ્રેરણ	ધરેલુ વિદ્યુત પરિપથ, વિદ્યુત પ્રવાહ ધારીત તાર વડે ઉદ્ભવતુ ચુંબકીય ક્ષેત્ર, વિદ્યુત મોટર, વિદ્યુત જનરેટર, વિદ્યુત ચુંબકીય પ્રેરણ	
14	ઊર્જાના સ્ત્રોતો	ઊર્જાનો ઉત્તમ સ્ત્રોત કયો છે?, ઊર્જાના પરંપરાગત સ્ત્રોત, વૈકલ્પિક અથવા બિનપરંપરાગત ઊર્જાના સ્ત્રોત, પર્યાવરણ વિષયક પરિણામ, કોઈ ઊર્જા સ્ત્રોત આપણા માટે ક્યાં સુધી રહેશે?	સમુદ્રમાંથી ઊર્જા, ભૂતાપીય ઊર્જા, ન્યુક્લિયર ઊર્જા, જૈવભાર, બાયોગેસ પ્લાન્ટ, ઊર્જાના પરંપરાગત સ્ત્રો	
15	આપણું પર્યાવરણ	નિવસન તંત્ર - તેના ઘટકો/ સંઘટકો કયા છે?, આપણી પ્રવૃત્તિઓ પર્યાવરણને કેવી રીતે અસર પહોંચાડી શકે છે?	આહાર શૃંખલા અને આહારજાળ, નિવસન તંત્ર- તેના ઘટકો/સંઘટકો કયા છે?	
16	નૈસર્ગિક સ્ત્રોતો નું ટકાઉ પ્રબંધન (વ્યવસ્થાપન)	સ્ત્રોતોનું વ્યવસ્થાપન શા માટે જરૂરી છે?, જંગલો અને વન્યજીવન, બધા જ માટે પાણી, કોલસો અને પેટ્રોલિયમ	જંગલને લગતી વ્યક્તિઓ, પાણીનો સંગ્રહ, બધા જ માટે પાણી	